

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

Голос
адыга

1923-рэ ильесым
гъэтхапэм
къышегъэжьагъеу
къыдэкы

№ 159 (23088)

2024-рэ ильес

МЭФЭКУ

ШЫШХЪЯИУМ и 29-рэ

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП

6 +
ти сайт

WWW.ADYGOICE.RU

тихытыу нәкүбгъохэр

Адыгэ Республикаем и Правительствэ иғъэзет

ЕджапІэм зыфагъэхъазыры

Кілэцыкъухэм ягъэмэфэ зыгъэпсэфыгъо ыкӏэм фэкъуагъ, ильесыкъе еджэгъум зыфагъэхъазыры. Мы мафэхэм бэдзэрхэм, щэпіэ чыпіэхэм ашыжъот, ны-тыхэм якӏелэцыкъухэр еджапІэм фагъэхъазырых.

къышегъэжьагъеу мин 40-м нэсэу атефэшт.

ЯшыкІэгъэшт Іэмэ-псымэхэр джыри къашэфыгъэп, ахэм дэхэклэе атефэшт. Гуртымыкъе сомэ мин 20-м ехъу апэре классым чэхъаштым ишыкъагъ. Нахыгъхэм ашыгъыщтыр нахь лъапл.

— Тхылхъэр зэкъе къытатыгъех, ау нэмикІ Іэмэ-псымуу агъэфедэштхэм сомэ мини 3 фэдиз атефагъ. АР-м и Лышльхъэ ишлүхъафтын ишлүгъе къытэкъыщт, ыльмэкъ тщэфыщтэп, — **ело Фатимэ.**

Уджыху Джантэмээр мыгъэ Инэм дэт гурит еджапІэу N 6-м чэхъэ. Зыщипсэухэрэм мыр нахь пэблагъеу ыкӏи шэнгъигъе куухэр щарагъэгъотэу зызэхахым, ны-тыхэм ар къыхахыгъ. Джаш фэдэу мы еджапІэм адыгабзэм зыщырагъэшьомбъоу, адыгэ Кілэгъэджабэ зэрэутым пае агу рихыгъ. Адыгэ классым икӏалэ зэрисыщтыр зэригупад Юнарэ къылүагъ. Адыгэ классым ипрограммэ КІэ зыпари къыхагъэхъащтэп, ау, нэмикІ классхэм яльытгъэмэ, тхьамафэм щэ ныдэлэлфыбзэ сыхват яшт. Джаш фэдэу зы мафэ агъэнэфэнэш, кілэгъэдажэм ежь ыщэхээз адыгэ къашьом культурэм и Унэ щафагъэсэштых.

— Ильеси 6-рэ мэзи 9-рэ ыныбжъэу апэрэ классым Джантэмээр ехъэ, — **ело Юнарэ.** — Ильесныкъорэ еджапІэм фэдгъэхъазырыгъ, къытпэммычжъэу щыс кілэгъэдажэм дэжь згъэклигъэ, еджекІэ-тхакІэ, зэхэхыкъе-зэхэльхъакІэ дэгъюу кырагъэшьагъ. ЕджапІэм клохэрэм зэкъеми яшуашэхэр зэфэдэштых, джанэхэр фыкъын, гъончэджыр шүцэн фае. Гъэмафэр къызыхъагъэм къышегъэжьагъеу мэклэ-мэклэу

(Икӏэух я 2-рэ нэклуб. ит.)

ИофшІэн ыублагъ

Адыгэ Республикаем культурэмкээ и Министерствэр Лъэпкъ культурэм и Гупчэрэ къещакъо зыфэхъуугъэхэ адыгэ культурэм ифестиваль непэ аублагъ.

Адыгабзэм икӏэухуумэн, бзэм ихэгъэхъон, адыгэ шэн-хабзэхэм арыгъуазэхуу лэужыкъе пүгъенэр, ахэр ныбжыкІэхэм ягъештэгъенхэр, Адыгейим илэпэласэхэм нэйуасэ афэшыгъенхэр, лъэпкъ орэд мэкъамэмэр адыгэ къашьомрэ ядэхагъэ алтыгъэсэгъенхэр, яшэнэгъэ хэгэхъохъенхэр зэхэшакъохэм яшээрэиль шхъял.

Адыгейим, Къэрэщэ-Черкесым, Къебэртэ-Бэлъкъарым, Темир Осетием — Аланием ыкӏи Краснодар краим ятвортческэ орэдьио ыкӏи къэшьокъо купхэр мы юфтхабзэм хэлажъэх. Зэкъошныгъэм инэпкъхэр зыгъэптиштхэ мэфэкъ концертхэр Адыгейим ипсэуплэ зэфшэхъафхэм къашагъээлгъохтых.

Фестивалым иапэрэ мафэ Теуцожь районым ит къуаджэу Пчыхъалыкъуае культурэм и Унэу дэтым адыгэ мэкъамэхэр къезыгъэлэрэ народнэ ансамблэу «Насыпымрэ» Краснодар краим къикынэ ансамблэу «Гухэль» зыфиорэмрэ яконцерт щыкъошт.

Шэуджэн районым культурэм и Унэу итым Темир Осетием — Аланием къикынэ ансамблэу «Мэздэгү адыгэхэр», КъБР-м иорэдьио ансамблэу «Чегем ипсыкъефэххэр», КъЧР-м орэдхэмкээ инароднэ ансамблэу «Черкесиер» ыкӏи Успенскэ районымкэ чылэу Кургъохуае къикынэ купэу «Зих» зыфиорэмрэ концерт къатышт.

Адыгэ культурэм, шэн-хабзэхэм якъэгъэлгъэхъон тегъэпсхъэгъэ адыгэ культурэм ифестиваль иоффшэн дахэу ыублагъ.

Лъэпшыкъо Фатим.

AM

ЕджапІэм зыфагъэхъазыры

(Икізүх я 2-рә нәкілүб. ит).

сыщэфэнэу езгэжжэгъаг. Шъэожьилем нахыбы фэпщэфын фауекъысшошлы. Гъончэдджитly, джэнэ фылжээ тфы сцэфыгъэ, мафэ къэс зэблэсхүщтымкэ ар нахь гупсэф. Уасэхэр зэфэшхъяфых, сомэ мийным къыщегжэжжэгъаг джанэхэр, гъончэдххэр минитлум *клахъэх*. Еджаплэм тызэрэлхъящтым сомэ мини 7-м ехъу тэфагъ. АР-м и Пышхъе ишлүхъяфтын йальмэкь дэгүү ыкки йэмэ-тсымэхэр бэу зэрэдэлтийр сэшшэ, ны-тихэмкэ ар лэптигъушль. Къэуччылымэ щигыщт *класор*, кофтэ зэфэшхъяфхэр икки наадаа сонга фасшахыг эх

Ахэм ауасэ минитүм kлахъэ. Физкультурэ сыхыатхэм күләпсүйкүхэм ашыгтышт шъуашэри зэфэд, футболкэхэр фыжынхэ, гъончэдджыр шүцэн фае. Ахэм аплытышт цуа къэм ыльэгу фыжьэу, шъагъэ имыльэу къэтщэфыг, сомэ мини 2-мехъу атефагь. Еджэнымкэ агъэ федэшт йэмэ-псымэхэр классым-кэ зэфэдэу, оптовэ уасэхэмкэ тшэфыгъэх, ал гулсэфы.

тэсвэртэй, алт түүснэгээ.

Джантэмэрын аялалтадаа классын ихъян
наадмын пае зээклэе ишкүйгэлжээр фашэ-
фыгыах, кымэфэ щигытынхэр нахь-
нахь клаасэу зэрэгтээ болтыщых. Зээклэ-
мэрийн сомэ мин 15 — 25-рэ пыкло-
дагьээр ным къытиуагь. Аш хэтээн
пышээшье нахьыжым пыкло дагьээр

Тхыльхэр зэкээ кыратыгъ, тхыльхэм ягъусэцт рабочэ тетрадыхэр ежь яшоиғъоныгъэкээ ашэфыжьыгъ, ахэм сомэ 2600-рэ атефагъ.

Мыекъопэ бэдзэршыпээм юф щызыышээрэ бзыльфыгъэм къызэрэттиуагъэмкэ, къелэцкылур зычэхъащт еджапээм щырицкылэгъэштхэр тхыгъэу къаратых, ащ ельстыгъэу ны-тихэр мэнцафэх. Апэрэ классым клоэр къелээджаюм игъэхъазырын ахъщэу пэлухъащтыр къызыплытэжкылэ, гуртыымкэ сомэ мин 20 — 30 фэдизэу къеккы. Ащ dakloy юныгъом и 1-м еджапээм ыхъыщт къэгъээье йарамым ыуасэ сомэ миным къышежжэе.

ЛГПЭКЬО Анет-

ЯгъэцэкІэжын лъэкIятэ

М. Годышиов

ЕджапIэхэм ягъэцкIэжынкIэ программэу ильэси 5-м тельятаагъэм кыхиубытэрэ IофшIэнхэм зарагъэушьомбгуу. Шъугу къэтэгъэкIыжы мы программэр партиеу «Единэ Россием» кызэрахилхъэгъэр ыкли Урысыем и Президентэу Владимир Путиним ащ кызэрэдьыригъештагъэр.

Блэкыгъе ильэситүм республикэм иеджэлтийн 16-мэй гээцэктэжжын тоошлынхэр федеральнаа мылькуүкээ араашынлахъяа, ахэм ачилтын мебелыр, доскэхэр, пщэрхьязыгэхэм яборудование зэблахь угъяа. Мыгъэ еджэлтийн 5-мэ

япсэолъи 7-мэ гъеццеклэжын тофшлэнхэр ащэклох.

«Адыгэ Республикаем гъесэнъгъэмкіз

ыкы шэныгъэмкэ и Министерствэрэ
псэуплэхэм ялацхэмрэ шильжээрль афэс-
шыгь псэолъашынымкэ палъэхэр
подрядчикхэм амьтнажонхэм ашъхэкэ
гүунэ ляафиныу, джыре шапхъэхэм
адиштэу еджаплэхэр зэтэгъэпсыхъэ-
гъэнхэм лыгылтээнхэу. Негэ зэшлэхырэ
пстэури ильэс пчагъэкэ кашхъя-
пэжын фад. Техническе шапхъэхэр
кыыдэлтыгъэнхэ, джыре уахтэм
дыштэрэ оборудование гъэфедэгъэн
зэрэфаеми ар афэгъэхыгь», — **ри-
тхагь АР-м и Лышхъэ ителеграм-
канал.**

ЛъЭПКЪ ГУПЧЭ ЗЭХАЩЭЩ

Дунээ къэгъэльэгъон-форумэу «Урысыер» 2023-рэ ильэсүм шэкцогъум и 4-м кышигэжъяагьэу 2024-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 8-м нэс Москва Ѣыктуагь. Экономикэмкэ, наукэмкэ, культурэмкэ ыкли нэмэгдлээнэхэмкэ Урысые Федерацием гэхъяагьэу илэхэр форумым нэрыльэгьу кышигхүгъэх.

Нэхгырэ миллион 18,5-м ехъумэ къэгъельзэгъонир зерагъельзэгъуль. Хылкъэхэм амал ялагъ культурэм, гъесэньтэй япхыгъя юфххабзэхэм ахэлжэн-

хэу, хэгъэгүм ишьольыр 89-мэ яэспозициехэм нэйасэ зафашынэу.

Президенту Владимиру Путиним кызырька уягъэмкэ дунеас къягъельдэгъон-дэслээн тогтнээс захашчилсу.

форумэу «Урысыем» икіэн къеухымэгъенім пае Лъэпкъ гупчэр зэхажэшт. Аш икъутамэхэр хэгъэгум ишъолтырь пстэуми къашызэлахъштых. Пшъэрлын

Джыри автобус 30 атПупщыщт

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкъи шэпхъэшүхэм адиштэрэ гьогухэр» зыфиорэм кыдыхэлъятағъеу мы ильэсым джыри автобус 30 Мыекъуапэ игъогухэм атыратуущыщт.

А. Гусев

Нахыпекі СИМАЗ автобус 20-у къащфи тырагъехъагъэм ар зыхахъокіе, 50-кі автопаркыр гъекіжыгъе хъущт.

— Автобусхэм къэзгъечуучы/этэрэ псэуальэхэр, видеокамерэхэр артых, гьогупкір һөрильхэу щымытэу, банкым икарточкікэ птын амал къэзытырэ, къацуулэу

укуыненесыгъэм ущызыгъэзэрэ, нэмикі къебархэр къэзытырэ оборудованиехэмкіе зэтегъепсыхъагъях. Сэкъатныгъезилэу зеконир къызфекъинхэр итъисханх альянсуу ахэр щитых. А зэстэумэ анэмикіэу, ягъогу зэрэтихэм Яндексим иприложениекіе уалыпплэн плъекъынену

АР-м юфшэнимкіе ыкъи социальнэ хэхъоныгъэмкіе и Министерствэ къызэршайагъэмкіе, ильэс къес мыш фэдэ шүшлэюфхъабзэ районым щызэхашэ, щыненгъэм чылпіе къин ригъэуцогъе унагъохэм іэпылэгъу афэхъух. Аш иштуагъэкіе еджаплээм щагъэфедэшт іэмэ-псымехэр кэлэеджаклохэм алаекъагъахъе. Мы ильэсым кэлэцкыкү 33-мэ іэпылэгъу агъотыгъ.

Юфхъабзэм къещакло фэхъугъех Шэуджэн районым щыпсэхурэм социальнэ іэпылэгъу ягъэто-тыгъенемкіе Зэхэубытэгъе гупчэм ишащу Гутэ Зарэ, район прокуратурэм илъыклоу, прокурорым игуадзэу Мэшлэкъо Рус-льян ыкъи унээго МФЦ-м иофышэхэр.

Шыгу къэдгъекъынену, «Алэрэ классым клоэм

АМ

пае шуухафтын» зыфиорэм къыдыхэлъятағъеу йоныгъом и 1-м ехъулэу еджэнимкіе къызфагъэфедэшт пкыгъо зэфэшхъафыбэ зыдэль йальмэкъ мини 6,7-рэ Адыгэ-им шагъэхъазырыгъ. Шыненгъэм и Мафэ ехъулэу Адыгейимрэ Геническэ районымре якэ-лэцыкъухэу а 1-рэ клас-сым клощхэм еджэнимкіе къызфагъэфедэшт пкыгъо 20-м ехъу зыдэль йальмэкъхэр аратыщтых. Ахэм аххэхъех тетрадьхэр, ручкэхэр, къэлэмхэр, сурэт зыдашыхъащт аль-бомхэр, шъо зэфэшхъаф зиэ тхылынпэхэр ыкъи нэмийкхэр.

ШIушIЭ Юфхъабз

Ильэсикіе еджэгъум ехъулэу Шэуджэн районым ит еджаплэхэм ачлэхъажыщхэм іэпылэгъу афэхъугъех.

Уз хылыль хэмыхынным пае

Пэтхъу-үтхъум пэшүекъорэ прививкэр зэпахырэ узым зиушомбгъунэу римыгъажъээ, йоныгъо мазэм, пшымэ нахыши.

А. Гусев

Ау аш ыпекіе вакцинэр зыхябгъалхъэ хъущт-мыхъущтыр зэбгъешлэнэу терапевтим уеколен фое. Ары къызэралорэр эпидемиологхэм. Пэтхъу-үтхъур къыомылгъенимкіе прививкэм клочэшхозэрийн къыкагъетхъы. Вирусыр цыфым ыпкынэ-лынэ къызыахъакіе,

уз хылыль э химыхыннымкіе аш иштуагъэ къекіо.

АР-м псауныгъэр къэхъумэгъенимкіе и Министерствэ къызэрэшчайагъэмкіе, вакцинэр зыхалхъэрэм ыууж цыфым иммунитетэу къыритырэр ильэсирэ хэкъижырэп. Арышъ, вирусым чанэу зиушомбгъунэу

римыгъажъээ, тхъамэфи 2 — 3-кі ыпэ уйтэу, прививкэр пшын фое. Пэтхъу-үтхъум пэшүекъорэ вакцинэу ишыкагъэм фэдэс шъольырим къылекагъэхъаным фэхъазырых. Дозэ 70700-рэ къащэхъа, медицинэм иучреждениехэм ар аратыгъ.

— Йоныгъо мазэм щублагъэу шэкъогъум нэс прививкэр пшыннымкіе анахь игъу. Бжыхъэм игъо уимифагъэми, вакцинэр зыхябгъэльхъаныр клас хъущтэл. Пэтхъу-үтхъум анахыбэу зызиушомбгъэр щылэ-мэзэе маззэх ары. Зипсауныгъэлыч фэхъугъэу, уз гъэтывыгъэ зиэхэм вакцинэр анахь яшыкагъ, — къылауагъ АР-м псауныгъэр къэхъумэгъенимкіе и Министерствэ иштат хэмийт врач-эпидемиологэу Шъэожъ Альбинэ.

Псэуплэхэм якъэбзэныгъ

Пыдзэфэ пытэхэм ядэшын, цыфхэм кырахырэ хэкыр зэрахылээрэ площацкэхэм язытет, псэуплэхэм язэтегъепсыхъан епхыгъ АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэр къещакло зыфхъугъэхэ джэпсальэу я 38-рэ зэхэсигъом щаштагъэр.

А. Гусев

Депутатхэр нэужым юфм зытегуучы/эхэм, чылпэхэм язэтегъепсыхъанкіе шапхъэхэр зыукохэрээрэ шээрэдэкійж ягъэхъыгъенным ыльэнныкъокіе къэралыгъо хэбээ гъэцэлэкіо кулыкъухэм шээрэлрэйеу ялэхэр зэрэмыгъэунэфыгъэхэр зэдэштагъ. Аш фэш УФ-м псэольэшынымкіе ыкъи псэуплэ-коммуналынэ хъызметымкіе иминистрэу Ирек Файзулиным фэгъэзэгъе джэпсальэр агъэхъазырыгъ. Муниципалынэ образованиехэм язэтегъепсыхъанкэ хэу-къоныгъэ зышыхъэрэм администривнэ шээрэдэкійж ахыщтыр гъэнэфэгъеныр, аш фэгъэхъыгъэ зэхъокыныгъэхэр УФ-м и Кодекс фэшыгъэнхэр игъо ахэм алтытэ.

— Адыгэим идепутатхэр къещакло зыфхъугъэхэм федеральнэ хэбээ къулькъухэм къыдыха-гъаштэмэ, шапхъэхэр зымыгъэцаклэхэрэм шээрэдэкійж арагъэхынэу муниципалитетхэм амал яэхъущт, — къыкагъетхъыгъэ шъольыр Парламентим ипашэ.

ХҮҮТ НЭФСЭТ.

Журналист зэдэлэжьэнэгъ

«Вагъуэбэ» мэштэй

Ашыбокъо Азэмэтрэ Асиятрэ зидэлэжьэрэ фольклорнэ купэу «Вагъуэбэ» («Жъогъуабэ») зыцээр ильэс 12 хуугъэ зызэхашаагъэр. Ар Къэрэшэе-Черкесым дэгъо щизэльашэ, ар хэгъэки, Адыгейми амакъэ щагъэуагъ, Тыркуем, Яловэ кавказ мэкъамэхэм ыкчи къашохэм яфестивалэу щыкъуагъэм мыгъэ хэлэжьагъэх.

Ансамблэр Хъабээз музыкальнэ еджаплэм щизэхашаагъ. Ар агъецкэжьи фэ Хъабээз районым культурэмкэ и Ордунэ зыщагъасэ. Ильэсийлүрэ купым хэтыгье-хэр мыгъэ колледжхэм ачхэханэу загъэхъазыры. Ежь еджаплэр фортельянэмкэ, орэд къэлонымкэ, художественнэмкэ, къэшонымкэ ыкчи нэмькэ отделение пчагъэу зэхээт. Асият кызыэриуагъэмкэ, народнэ отделением щыкъепшинынэм, іэ-пэпшинынэм, къамылым, флейтэм къара-гъялорэр зэлтэгъум ихуултаси, тадэжь къекуагъ. Ахъмэд къамылапш. Я 8-рэ классыр къуухыгъ, я 9-рэ классыр үүх музыкальнэ училыгъ чэхэндэу зегъэхъазыры. Мыеекъуап щеджэн имурад.

— Купым ныбжъ эзэфэшхъафхэр зиэ къэлэцыкъуухэр хэтих. Ахэр куп-купэу зэтэрифыжых. Зэклэмки зэрэхъуухэрээр нэбгырэ 18, — **къеуатэ Асият**, — нытихэр дэгъу дэдэу къыддеэх, тида тыкъоми, къыддаклох. Яшыагъэ лэшэу къытагъэки.

Купым хэтихэм музыкальнэ іэмэ-псымэ эзэфэшхъафхэм къараагъяло. Ижыре

Мэзэнэ къашо ыкчи аш игъусэу Хъап-цэй къашо.

«Вагъуэбэм» инахыжь куп хэтихэм нэуасэ зафэтшы тшоигъоу таикэупчагъ. Нэбгырэ пэпчь Ашыбокъо Асият кытегущыагъ.

Малей Ахъмэд Черкесскэ къикызы музыкальнэ еджаплэм ильэсич хуугъэу къэкю. Тикэлээгъаджэу Аминат Сахыидэ ылхум дэжь пшынэм зығильясэу къо-щигъэ. Сердар шыкъепшинынэм къизэрэ-ригъялорэр зэлтэгъум ихуултаси, тадэжь къекуагъ. Ахъмэд къамылапш. Я 8-рэ классыр къуухыгъ, я 9-рэ классыр үүх музыкальнэ училыгъ чэхэндэу зегъэхъазыры. Мыеекъуап щеджэн имурад.

Адзынэ Сабинэ янэ ишоигъоныгъэклэ шыкъепшинынэр къыхихыгъ. Яни ылхуун аш зығильясэ. Сабинэ ильэситф хуугъэу купым хэт. Я 9-рэ классыр къуухыгъ. Мыеекъоп медучилишынэм мыгъэ чэхъагъ. Нэмькэ лъэнэйкэ зэрэхихыгъэм сшо-гъашэгъонэу сыкъеупчагъ.

— Медицинэр сыгу рехьи, сифай

— Къэлэцыкъул музыкальнэ еджаплэм ицыкъулгъом щегъэжьагъэу пшэн фае, иээрар къэлэцтэп, лъэпкын имэкъамэ ашьхээ ильэу къэтэдхых, ар зымыуасэ щызэп. Тыдэ къуагъэхэми, сидэущтэу ящиэныгъэ гъогу зэхъокъыгъэми, лъэпкь мэкъамэр къыщанэштэп. Щэлэгъэрэ ювшэнышхорэ зыпиль юф. Ахэр гурт ёдхаплэм щеджэх зыхъукэ, ушетынхэм плэлэ-плэлэцэлэ зафагъэхъазыры. Ашьхээ зигъэлэсфын фаеба?! Мыш къаклохэу іэмэ-псымэм къырагъяло зыхъукэ, жык къаюхъэ. «Иээрар къаклоти, чэсщижьыгъ» зылорэ ны-тихэр къызгурлыхэрэп, — **ишыыпкъэу къело Асият**.

Дэмэлэй Амир я 8-рэ классыр къуу-хыгъ. Янэ музыкальнэ еджаплэм итэу къыздишэштэгъ. Мэфэ 12-м къыкъоц иэпэшинынэм къыригъялонэу зэригъашлагъ. — Анахыкъ шыхъае, сабый дышэ цыкъу. Зэклэм альэппээ, — **elo Асият**, — зэрэгэсэжьыхээ зэхэтих.

Игугуу зэрэшырэр зэригүүлэр шье-ожьием къыхэши, мэшкыпциш щыс.

— Токъбай Снежан Хъагъундыкъое щыщ. Аминат Сахъэдэ ылхум пшынэм еонир ригъашлагъ. Сэри аужыре ильэсийм зэгъэдэжэжьыгъ, — **къеуатэ художе-ственни пашэм**.

— Къэлэгъэджэ колледжэ Андырхье Хъусен ыцэл зыхырэм гъэреко чэхъагъ. Аш эмьлтэгъэу, пшын къыфащэфыгъ. Талэклэ ишэнэгъэмэ ахигъэхон имурад. Апэрэ курсыр къуухи чылэм къэлэ-жыгъ. Игугуу купым икъэгъэлэгъон-хэм ахэлажьэ.

Сидакъ Амирэ пшынэ еуакъэр Асият ригъашлагъ. Ицыкъулгъом щегъэжьагъэу іэмэ-псымэхэм ыгу афаблэштигъ. Шъхадж къызэрэригъэорэ іэмэ-псымэм имызакъоу, шыкъепшинынэм,

іэпэпшинынэм къарагъэлошьууным пыльых.

— «Зыжкугъэлэсф» plou зялплокэ, «гъынти-гъынти» рагъялу къогъумэ ажьос-хэу къырагъяло, зыр регъэлэгъу-жыс, зэрэгэсэжьых. Телефонхэм анахышыу хүн ар, — **elo Асият**.

Купым хэтихэм анахыжыр Сердар.

— Сидэущтэу шыкъепшинынэр къыхэ-пхыга? — сеупчыгъ аш.

Клалэм джэуапыр фигъэпсынкэ шоигъоу Асият къыытагъ:

— Тыркуем щызээ Сердар янэжь шыкъепшинынэм өөхэу телевидиони ти-рихиагъэр къыфигъэхыгъ. Клалэм ар лъешэу ыгу рихыгъ, шыкъепшинынэм къыригъялонэу зэригъашэнэу пшэриль зыфишижыгъ ыкчи къыдэхъугъ.

Ашыбокъо Азэмэт шыкъепшинынэм къызэрэфкэуагъэр нэужым къытфио-тагъ.

— Пхъэм сяя фэшагъэу щытыгъ, аш сиғиғэсагъ. Гитарэм сеоу щытыгъэти, адигэмэ іэмэ-псымэ гъашэгъон «шыкъепшинынэм» ыцэу зэрягъяэр къысфиотагъ. Черкесскэ дэт музейм шыкъепшинынэр чэлэгъигъ, сурэт тетхыгъ, линейкэклэ тшызэ, зыфэдэн фаер, ишапхъэхэр дгъеунэфыгъэх. Зы мафэклэ тшыгъэ. Макъэр къызэрикъирэр арь нахь тыз-пилыгъэр, ау тэрэзэу сфергъэхъугъэп. А уахтэм тафэу Гъукэ Замудин Чер-кесскэ къэлэуагъ. Аш зыгузгъэклэгъ, шыкъепшинынэр сшыгъэри зэгъэлэгъэхъугъ. Узэджэн фэе тхыльхэр аш къысиуагъэх, ахэр зээгъэгъотхи, сиэдэлэжъэхъыгъ. Ау шыкъепшинынэр сид фэдээлэшыгъэми, зэфэдэ хъухэрэп. Сшыгъэ шыкъепшинынэр зэбтэрикъыгъэх: Къэбэртэе-Бэлъкъарми, Адыгейми, Тыркуеми, Иор-даниими анэсигъях. Къэлэцыкъуухэм зышы зышоигъохэр къахэхийх, ау зэрэкъинир къагурэло, шыкъепшинынэм еонхэр нахь къыхахы. Етлани, тэ пэсэ-рэ ордэлжыхы тыдэлажъэхэрэ «Озы Мурад», «Абдзахэмэ язеко орэд» зыфэпшоштхэм афэдэхэр — ахэр тари-хыыр къызылтыкъирэ ордэлжыхы, ахэр къэлэцыкъуухэм тэрэзэу анэбгъэсэнхэ фаер. Лъэпкь мэкъамэр лъым щыщ, сидэу шы фаами, аш теллү, тегъасэ, шэн-хабзэр къытхельхъэ. Ар сабийхэм зэхашыгъэу къэхъух, арь зыкъыфэш-жэхэри, зыкъызэдэригъаштэрэри.

«Вагъуэбэ» хэт артист ныбжыкъе-хэм зэдэригъаштэу адигэ мэкъамэхэр къы-зэрэгъялорэм охтэ заулэрэ тедээю тищисигъ. Тигуапэу ыкчи таумхыгъеу. Ныбжыкъе дэдэхэу, ау ялэпэлэсэнхэ мыш фэдэу зэрэпсихъягъэм езыгъэ-джахъэхэм ежхэм лытэнэгъэ лыс афыуегъэшы. Сыушъэфынэп, сигуапэ хъугъэ мы ныбжыкъе ашыщэу нэб-гыриллэ Адыгейимэ зыкъагъэзагъэу ягъэсэнхэ щылтагъякъотэнэу мурад зэрэшыгъээр. Ахэм афэдэ ныбжыкъе-хэм лъэпкын ибаинхъэх.

Я 4 — 5-рэ нэкүубгъохэр зыгъэхъазырыгъэр ТЭУ Замир. Мыеекъуап — Черкесск — Хъабээз

мэкъамэхэм юф адашээ. Ахэм непэрэ къэуакъе къафэзыгъотихэрэ Азэмэтрэ Асиятрэ. Зэдэригъаштэу адигэ мэкъэмэ дахэхэр ахэм къырагъэуагъэх. Яныжыкъагъэ емылтэгъэу, іэпэлэсэнхэ ин нэбгырэ пэпчь зэрэхэлэйм имызакъоу, зэдэригъаштэшьоу, зым къыштэрэ макъэм къыгосыр дежъуухъяу, гум нэсхэу, псэр къагъэбэрысирэу дахэу къырагъэуагъ, тигуапэу тядэуугъ.

— Пэсэрэ мэкъамэхэр къежэжы-гъэхэу ныбжыкъе-хэм тида щызэхахы-гъэми, агу рехьи, лъэтэмтэу къалхуа-тэ къырагъяло ашоигъоу, — **хөгжүнэ-фыкы Асият**.

— Адыгейим шыош фэдэу ныбжы-къе куп зэхэхъагъэу «Мист» зыфау-съжыгъэу адигэ ижырэ мэкъамэхэр къырагъяло, ордэлжхъэр къялох. Зэхэшъухыгъэба? — сеупчы Асият.

— Аудиогем шыош фэдэу ныбжы-къе куп зэхэхъагъэу «Мист» зыфау-съжыгъэу адигэ ижырэ мэкъамэхэр къырагъяло, ордэлжхъэр къялох. Зэхэшъухыгъэба? — сеупчы Асият.

— Сабинэ джэуап къы-тихыгъ.

— Адэ, шыкъепшинынэр сидэу хъуут?

— Ар хобби фэдэу, къысфэнэшт, — **elo пшашъэм**.

Паш Сердар Тыркуем къыштэхъигъ. Янэ Хъабээз щыщ, ятэ Тыркуем къыштэхъигъэ адиг. Зэклэе гъээдалох, зэхэшэх.

Озы Самирэ флейтэм къырэгъяло. Аш фэгъэхыгъэу Асият сэмэркъеузэ къе-тиятэ:

— Мыш телевидиони тырихи зэхъум, «флейтэр сидэущтэу къыхэхыгъ» залом, «рагъэон яэлти, сэ къысатыгъ» ыгуу, джэуап аритыжыгъяагъ. Купым хэтихэр зэрэгэхъигъяагъэх. «Шыгъялээр зэхэ-пхынэу уфаемэ, сабыйн еупч!» джары зыфалорэр, — **elo Асият**.

Самирэ ильэсипл ынныжъеу художе-ственне отделением ашэнэу аублагъ. Нэужым пшынэмкэ Ашыбокъо Асият ригъэджагъ. Хореографиими къуагъэ. Зэклэм аужэу флейтэм къыригъялонэу Ашыбокъо Азэмэт ригъэшлагъ. Шыкъепшинынэм, іэпэпшинынэм къарегъяло.

ХҮҮПЭР Руслан:

«ЩЫЛНЫГЪЭ

КЫЛХЭСХЫГЪЭМ

«Нэм ыльэгъурэр гум ышхьап, шхьэм ыуас» elo адигэ гүшүйэжым. Сыкызтегүшүйэшт чыгхатэр унэкэе умыльэгъоу, аш кыщымыклюхъагъэу ар зыфэдэ щымыи ямашыкэу зэрэгъэпсыгъэр гурылгъуае хүнэу кысшошы. Зэрэ Урысыеу пштэмэ, мыш фэдэ чыгхатэ зыдэшыиэр Адыгейр ары нылэп.

Халамэт ботаническэ чыгхатэр зиер Кошхаблэ щыщэу, мэкумэш шэныгъэхэмкэе кандидатэу, ландшафт дизайнерэу, селекционерэу Хүүпэ Руслан. Ар ныжыкы нахь мышэм, наукэм пытэу льапсэ щидзыгъ. Пшыз кэраялыгъо мэкумэш университетыр, джащ фэдэу аспирантурэр дэгүү дэдэу кыззехым, аш кыгуягъэнэжыгъэу декоративнэ чыгхатэм илэжынкэе ыкчи ландшафт дизайннерымкэе регъаджэх. Аш дахлоу ежь ибизнес ыгъэпсыгъеу Ioф ешэ, Урысыем икъыблэ шольтыр имызакъоу, аш икъебар тикъэралыгъо ичыпэ зэфэшхъафхэм ашызэллашлагъ.

Чыгхатэм тызыдахъэм, тызэппынтыр тымышэу нэр пэлихзуу, зым нахьи адэр нахь гъешэгъонэу Руслан кыгъэгъэхэр тльэгъуягъэх. Исенхьят хэшьыкышишо зэрэфирэлэ, Ioфэу зы-

пылтыр шу зэрилэгъурэр кылушхьатэу къэкирэ пэпчь къэбарэу пылтыр шэныгъэлэж ныжыкыкэм кытфилотагъ. Чыгхатэр Iахыитло гошыгъэ, зэкэм-кли ахэм соткэ 75-рэ фэдэз зэльяубыты, ильэс 14 хүгъэу ахэм якъэгъэкын ылжит. Руслан кызэриорэмкэе, къэкихэрээр зытет чыгу Iахыр фикъурэп ыкчи хигъэхъон гухэль и. Сыда пюмэ льэгкь мини 2 фэдэз мыш дэт, джыри ыгъэтийсхьан ыкчи ыушэтын фаер мымаклэу щы.

— Сыдым угу кыгъэгъыгъа мыш фэдэз чыгхэтэихо бгъэпсынны? — сеупчы аш.

— Чыгхатэм сылхынам льапсэ фэхъугъэр къэкихэрэм алъэнкъокъа научнэ ушэтихъэр ары. Шхонтэ зэпйт чыгхэм (хвойнэхэм) яхыгъэу диссер-тации стхызэ, ушэтихъэр сыштыгъэ.

«Челябинскэ, Екатеринбург, Санкт-Петербург, Москва — адэт ландшафт клубхэм яофы-шэхэр къэкох, ушэтихъэр щырагъэкохы. Аш нэмикэу, чыгхатэхэм апильхэр, ландшафт дизайнхэр зекко къэкох, ахэм мастер-классхэр, семинархэр афызэхэсэцэ.

Нэужим ландшафт дизайнэрэу Ioф сшээзэ, бэ хуухэу 1998-2000-хэрээнд къаращиgъэ къэкирэ льепкъыкэхэм Ioф адэшшэнэу хуугъэ, ау ахэм якъэбар икьюу сышыгъузэштыгъэп. Чылопыр къямыккоу бэхэр къодыштыгъ. Ашыгум пшэрырэл зыфэсшыжыгъ тидэрэ къэралыгъуи къащиkыхэрэм якъутэмэ цыклюхэр а зы чылпэм щызгъэтэйсхьанхэу ыкчи тичьолс ахэр кызэрекүрэм фэгъэхыгъэ шэныгъэ ушэтихъэр сышинхэу, — **кыгуягъ Руслан**.

Зекэмкэ хвойнэ чыг 860-рэ фэдэз ыгъэтийсхьагъ, ар бэдэд. Джащ фэдэу тхапэ зыпйт чыг льепкъхэу магнолиер, бамбукир, декоративнэ лэжыгъэхэр, лианэр, нэмикыбэхэри ахэм ахигъэтийсхьагъэх. Апшээрэ ыкчи гурыт еджэпэ зэфэшхъафхэм, анахьэу Пшызэ мэкумэш университетым, къэлэ зэфэшхъафхэм зээгъынгъэ кызэрэдашыгъэм тетэу, анахьэу Санкт-Петербург ястудентхэр мыш къаклохээ практикэ

щахы. Ежь Руслан мы уахтэм а университетым икафедрэ идоцентэу Ioф ешэ, мэкумэш шэныгъэхэмкэе кандидат.

— Ямыкыжээ зэтегъэпсыхъэгъэ ботаническэ чыгхатэм еллынхэу цыфхэр мыш къэкох элжээлжэштэй?

— Мы уахтэм чыгхатэм кыголь чыгу Iахыр тиунагъокъа къэтшэфыжыгъээ дэхьалээр дахэу тэгээпсы. Ар хязыр хуумэ, цыфхэр къедгэблэгъэштэйх. Джыдээм мыш сиофшигъухэр, ахэм анэмикэу къэлэ зэфэшхъафхэм — Челябинскэ, Екатеринбург, Санкт-Петербург, Москва — адэт ландшафт клубхэм яофы-шэхэр къэкох, ушэтихъэр щырагъэкохы. Аш нэмикэу, чыгхатэхэм апильхэр, ландшафт дизайнхэр зекко къэкох, ахэм мастер-классхэр, семинархэр афызэхэсэцэ.

Руслан Ioфэу ышээрэм имызакъоу,

ГЬОГОУ СЫРЫРАЗ»

шыныгъэ ушетынхэм игъекотыгъэу апиль.

— Сицыкүгъом къыщыублагъэу на-
укэм сылышагъэу сыкъэтаджыгъ, — elo
ащ.

Къин ымылъэгъоу ыкли гухахъо хигъуа-
тээ зэфэшхъафхэу юфшэниту зэди-
гэцэкіэн ельэкы: научнэ ыкли творче-
скэ юфшэнхэр.

Русльян къызериуагъэмкэ, Урысыем
апэдэдэ къихъэгъэ зыфэдэ щимыл
льэпкыкіхэр мыш дэтых. Ахэм зэй
ащыш бамбукры, ар лъэпкы 10 фэдиз
мэхъу, ау бэмэ ашлэреп талъэнкю ар
дэгъоу къызэрэшыкырэр.

— Мэкэ-маклэу тичылыгъэ зызэблеху.

Тадэжкээ дэгъоу къыщыкыщтыгъэ чыгъ-
хэм ащыххэм джы фэбэшхоу щылэр
къямыклоу мэгъух, мэкодых. Арышь,
кыблэ шьольтырым къыщыдгъэхэрэм
зэхъокыныгъэшхохэр афэтшынхэ фаеу
мэхъу. Ары тызпылъыр. Гущылэм пае,
гималайскэ сэнэим фабэр лъэшэу иклас,
тадэжь ар дэгъоу къыщыкыгъ, чыгышхо
хъугъэ. Бэ ауттэу зигугуу къэпшын
плъэкыщтыр. Ахэм аклэхэр тэугооих
ыкли питомникхэм яттызэ, зятэгъэшом-
бъу. Научнэ сообществэм хэтхэр мыш
ильэсэм щегъогого тышызэрэгъоих,
зэфэхысыжхэр тэшых, — elo Русльян.

Чыгхатэр Іахьитюу гошыгъэ, зэкіэмкіи ахэм
соткэ 75-рэ фэдиз зэльяубыты, ильэс 14 хъугъэу
ахэм якъэгъэйн ыуж ит. Русльян къызериорэмкіэ,
къэкихэрэр зытет чыгу Іахыр фикъурэп ыкли хи-
гъэхъон гухэль и. Сыда пломэ лъэпкъ мини 2 фэдиз
мыш дэт, джыри ыгъэтшынхан ыкли ыушетын фаер
мымаакіу щыл.

— Культурэ зэфэшхъафхэр дэ-
гъоу тичылыгъэ къыщыкыныхэм
пае чыгъешшукэмкіэ
яшишила?

Хъау, чыгуу ахэр къызщыкыхэрэм
зыпарэки тешүшлэреп, ошхэу къещхы-
рэм нэмыхкіеуи егъэлягъэу псы аклат-
кэрэп. Пшыэрэль шъхьяаэу сиэхэм ар
ащыш. Культурэ пчагъэ щыл чыгъе-
шухэмкіэ уягугуумэ тишьольыр къыщи-

кынхэу. Арэп сэ мурадэу сиэр. Сэ
сызпылыр къэкирэм зыпарэки ти-
мышшүшэу тичылыгъэ къызэреклурэр
уллэкгүйнэр ары. Мыш фэдэ шы-
кіэмкіэ тишьольыр къыщымыкырэр
сэушеты ыкли ар исэупкыжы. Гущылэм
пае, мыстхуучыгъим (китайскэ можже-
вельникым), сирийскэ гибискусым зы-
гори яшылшэнэу щимытэу дэхэ дэдэу
тадэжь къыщэкылх.

— Мэ юшу къызпихырэ мыстхуучыгъ
шхъуантэр Урысыеми Европэми ашы-
гъотыгъуай, — **къыгъэльгээз къеду-
тэ Русльян.** — Мы лъэпкыр лэкыбым
къыщагъэкыгъ. Ар Голландиим си-
нубджэгъу къысфыришыгъ. Ахэм яку-
тамэхэр зырызэу сэгъэтшынхэх, сыда
пломэ чыгу лые сиэр. Нахыбэрэмкіэ
зэрхъурэр мары — сиушетыгъэу зикэ-
бар сшэхэрэр исэупкыжхэш, ахэм
ачылэе лъэпкыкіхэр сэгъэтшынхэх.

Русльян къыгъэкырэ пэпчье ыцэ,
къэбарэу пылтыр пхъэмбъу цыкликэм
атетхагъэх. «Черкесский флаг» зыфи-
сыгъэ мыстхуучыгъим гу лъытымытэн
тльэкыгъэп. Аш къызериотагъэмкіэ,
мыстхуучыгъим зэхъокыныгъэхэр
фишыхи, ежь юлэкэ къыгъэкыгъ. Аш
уцышьо-дышьашо къитеоу щитыти,
адыгэ быракыым изэхэльыкэ фильтэдэй.

зэтэутыгъэу гъэпсыгъэ: француэскэ,
японскэ сакурэ зыфэпштхэмкіэ. Аш
нэмыхкіеу лотос лъэпкъ зэфэшхъаф 60

фэдиз мыш дэт. Урысыемкіэ мыр угъо-
игъэ анах инхэм ащыш.

Африкэм къыщыкыхэрэр ахэтэу как-
тус лъялкы 100 фэдиз чыгхатэм дэт.
Мыхэм кымафэр дэгъоу раши, псы
акликэрэп, арэ щитми, ятеплэ дэхэдэд,
къэгъагъэхэр къарехы.

Русльян иофшэн анах шъхьяаэр
чылгэхэм, унэ үпэхэм ягъэдэхэн. Про-
ектнэ студие илэу, гъэпсыкэ шыкіэ
ыгъэфедэхээзэ цыфхэу къеулгэхэрэм
адэлажьэ. Аш нэмыхкіеу кипарис къэгъэ-
кыкіеу Пэнхэс щылэм юф щешлэ.
Хвойнэ кипарис лъэпкъхэр аш къыща-
гъэхы.

Русльян лэкыб къэралыгъоу зыдэшы-
мыагъэ щылэр. Европэм икъэралхэм
анэмыхкіеу Индиим, Тайланд анэсигъ.
Къэкихэрэх ичигхатэ дэхэр ахэм къа-
ришыгъэх.

— Паспортым чылгээ нэклэ зэри-
мыэжым къыхэкіеу ар зэблэсхъунэу
хъугъэ, — **мэшхи Русльян.**

Русльян къызериуагъэмкіэ, ятэу
Бисльян ыкли янэу Фая чыгхатэм ыкли
хатэм ренэу зыгорэхэр къыщагъэхы-
щтыгъ. Аш нэмыхкіеу къэгъагъэхэр
якласэу апильх. Ицыхкүгъом къыщу-
благъэу ахэр инэрльэгъу. Арыштын
ежьми а лягъор къызкыхыгъэр.

— Шыныгъэу сиэр сиофшэнкіэ
къышьхъапэжы. Узпыль юфыр шу
пльэгъу хъумэ, къыбдэмыхъун щылэр.
Арышь, тапэкэ джыри гупшысэ гъэшэ-
гъонхэр зыдэслэгъых, кэу къэжээрэм
сыдэлэбакъозэ, ахэр щылэнгъэм
зэрэцьсүүшэтиштим, цыфхэм ыкли
научнэ сообществэм сишуагъэ зэрэз-
гъэхыщтим сылышыщт. Щылэнгъэм
гъогоу къыхэсхыгъэм сырыйраз, шу
слэгъурэ сэнэхъатымкіэ юф сэшлэ.
Сэркэ анах шъхьяаэр ор-орэу щылэнгъэм
зыкъышыгъотыныр ары.

КИАРЭ Фатим.
Сурэтхэр: Іашынэ Асплан.

Теннис цыкIур

Іофтхъабзэхэм зафагъэхъазыры

Курскэ, Белгородскэ ыкIи Брянскэ хэкухэм арыт спорт еджапIэхэу теннис цыкIум фэгъэзагъэхэм ялIыкIохэр зыхэлжэхэрэ өгъеджэн-зыгъэсэн йофтхъабзэхэм Мыеекуапэ щэклох. Ахэм ягусэх Адыгэ Республикаем спортсменхэри.

Йофтхъабзэм кIещакло фэхүүгъэх Урысыиэрэ Адыгейимрэ теннис цыкIумкэ яфедерациехэр, ахэм ялIыпIэхъу Мыеекуапэ физическе культурэмкэ ыкIи спортымкэ и Комитет.

Терроризмэй пашууклорэ операциер зыщыкlorэ шъолтырхэм

къаращыгъэ кIелэцIыкly 44-рэ непэ республикэм ёши. Ахэм ильэс 12-м щегъэжьагъэу 18-м нэс аныбжь. Спортсмен ныбжыкIэхэм загъэсэнимкэ, яфизическе ухазырынгъэ хагъжъонымкэ ящыкIагъэр зэкэз арагъээтоогъэ. Джащ фэдэу ахэр, пшашэхэри кIалхэхэри, теннис цы-

кIумкэ Адыгэ Республикаем изэлухыгъэ зэнэкьюкью хэлжэв-

гъэх. Стадионэу «Зэкъошныгъэм», Адыгэ къэралыгъо университэти физическе культурэмкэ ыкIи спортымкэ и Институт мафэм тIогъогохъо, пчэдыхжымрэ пчыхъэмрэ, защагъасэ. КIелэцIыкIухэм апае культурнэ программэ гъешIэгъюн зэхагъэууагъ. Мы мафэхэм ахэр АР-м и Лъэпкь музей Ѣылагъэх.

Урысыиэр теннис цыкIумкэ и Федерации къизэрэщауагъэмкэ, рэхъатныгъэм ылъэныкьюкэ ыпшьэкэ зигугуу къэтшыгъэ шъолтырхэм ялофхэм изытет зыпкь еуцожыыфэ кIелэцIыкIухэр Адыгейим щагъэленхэм фэхъазырых.

Шы спортыр

Адыгейим щызэхашащ

Шы спорт йофтхъабзэу «Псыхъо Волгэ ишIухъафтын» зыфиорэр 2024-рэ ильэсэм ыонигъом и 1-м Адыгэ республикаем ипподромын щырагъэкIокыщт.

Программэм къыдыхэлъятаагъэу инджылыз шы лъэпкъхэр зыхэлжэхъэцхэ къызэдэчъэнхэр зехашащтых.

Йофтхъабзэр сыхъатыр 8-м ынныкьюм, шыгъачъэр сыхъатыр 10-м рагъэжъэштых. КIелэцIыкIухэми, нахыжъхэми ательятэгъэ йофтхъабзэхэр, аттракционхэр мыш щызэхашэнхэу, артистхэм зыкъыщагъэлъэгъонэу, шхапIэхэмрэ сатуушыыпIэхэмрэ къыззэуухынхэу рагъухъэ. Сабый цыкIухэм апае ахэм агу рихъирэ мультфильмэхэм ягеройхэм эстадиотэхэр, джегукэ зэфшъхъафхэр, флемшмобхэр рагъэкIокыщтых.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи къыдэзыгъэкIыэр:
АР-м лъэпкь Йоххэмкэ, ИэкIыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкьэгъухэм адьярIэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкIи къэбар жыгътъэм иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
385000
къ. Мыеекуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыеекуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79

Редакцием авторхэм къаIихыэр А4-кIэ заджэхэр тхьапэхэу зипчагъэкэ 5-м емыхъухэрэ ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэльзэ, шрифтыр 12-м нахи цыкIунэу Ѣытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIожьых.

E-mail: adygoe@
mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын
Иохэмкэ, телерадиокъэтийнхэмкэ ыкIи зэлъы-Иэсикэ амалхэмкэ и Министэрээ и Темир-Кавказ ЧыпIэ гъэоры-шапI, зэраушыхъатыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхъатыгъэр
АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыеекуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи
пчагъэр
4496
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1459

Хэутыним
узыкIэтхэнэу
шыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщыхъатыгъэхэу
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъаIэм
ипшъэрыльхэр
зыгъэцакIэрэр
Тэу З. Дз.

ПшъэдэкIыж
зыхъирэ
секретарыр

ЖакIэмыкьо А. З.